

Informasjon

Om oss

Aktiviteter

Noen å snakke med

Hud & Helse

Bli medlem

For medlemmer

Medlemsfordeler

Min side

Send oss oppdateringer

Dine rettigheter

Tillitsvalgt i PEF

Information in other languages

By language

By diagnosis

Landsmøtet

Likepersonslogg

Hjem

Łuszczycza

English | Українська (Ukrainsk) | Polski | Dawisámegillii (Samisk) | Русский (Russisk) | Español | AF-soomaali

Łuszczycza jest przewlekłą chorobą zapalną skóry. Choroba charakteryzuje się wzmożoną produkcją nowych komórek skóry ze względu na zaburzenia układu odpornościowego. Powoduje to stan zapalny skóry, który ma wygląd wypukłych, łuszczących się grudek na skórze.

O łuszczycy

Łuszczycza jest chorobą skóry, która prowadzi do powstawania odgraniczonych, zrogowaciałych i łuszczących się grudek na skórze („blaszek łuszczycowych”). Kolor blaszek zależy od rodzaju skóry. Łuszczycza na jasnej skórze będzie czerwona/różowa, a na ciemniejszej skórze może wyglądać na brązową, fioletową lub szarą. Łuszcząca się powierzchnia na grudkach nazywa się „łuskami”, które zwykle są białe/srebrzyste.

NASILENIE CHOROBY różni się w zależności od osoby. Zdecydowana większość osób ma tylko niewielkie obszary wykwitu, podczas gdy inni mają ciężką postać łuszczycy, w której występują większe obszary skóry z blaszkami łuszczycowymi, dolegliwości stawów i inne objawy.

ŁUSZCZYCZA JEST CHOROBA PRZEWLEKŁĄ, która zwykle obejmuje okresy, w których nie występują żadne objawy lub występują łagodne objawy, a następnie okresy, w których objawy są bardziej nasilone.

DIAGNOZĘ STAWIA lekarz (lekarz rodzinny lub dermatolog) na podstawie historii choroby pacjenta oraz badania klinicznego skóry. Zwykle nie są potrzebne dalsze badania, ale jeśli lekarz ma wątpliwości, można pobrać małą próbkę skóry (**biopsję**) z obszarów wykwitu.

Przyczyny

Przyczyna rozwoju łuszczycy jest złożona i nadal nie do końca poznana, ale wiemy, że w grę wchodzi czynniki immunologiczne, genetyczne i środowiskowe. Jedno wiemy na pewno: Łuszczycza nie jest zaraźliwa. Nie można zarazić się tą chorobą dotykając osoby chorej na łuszczycę, pływając w tym samym basenie lub poprzez kontakt intymny. Zazwyczaj łuszczycza wywołana jest przez coś, co powoduje pojawienie się lub nasilenie objawów. Czynniki wywołujące różnią się w zależności od osoby i mogą obejmować **zakażenie paciorkowcami**, stres, uszkodzenie/podrażnienie skóry (**objaw Köbnera**) lub zmiany hormonalne.

Objawy i lokalizacja

Łuszczycza zwykle prowadzi do powstania obszarów skóry, które są suche i pokryte łuskami. U niektórych osób łuszczycza powoduje swędzenie lub bolesność.

Istnieją różne rodzaje łuszczycy, które mają nieco inne objawy i lokalizacje. Niektóre typy są bardziej powszechne niż inne i możesz chorować na kilka typów jednocześnie.

- **Łuszczycza plackowata (zdjęcia)** jest najczęstszą postacią u dorosłych i charakteryzuje się wyraźnymi plamami pokrytymi łuskami, często zlokalizowanymi na skórze głowy, łokciach i kolanach.
- **Łuszczycza skóry głowy (zdjęcia)** jest rodzajem łuszczycy plackowatej. Może występować na części lub na całej skórze głowy.
- **Łuszczycza drobnogrudkowa (zdjęcia)** jest najczęstszą postacią u nastolatków i młodych dorosłych i jest związana z infekcją gardła wywołaną przez paciorkowce. Ten rodzaj łuszczycy często pojawia się nagle i powoduje małe wysypki w kształcie kropli rozprzestrzeniające się symetrycznie na dużych obszarach ciała. Łuszczycza drobnogrudkowa może rozwinąć się w łuszczycę plackowatą.
- **Łuszczycza odwrócona (zdjęcia)** powoduje wysypki w fałdach skórnych, takich jak pachy, pachwiny oraz pod fałdami brzuszными i klatką piersiową. Ten typ łuszczycy powoduje duże, gładkie/błyszczące plamy na skórze w niektórych lub wszystkich tych obszarach.
- **Łuszczycza paznokci (zdjęcia)** może wystąpić we wszystkich rodzajach łuszczycy, powodując zmiany w obrębie paznokci. Zmiany te wahają się od niewielkich wgłębień po znaczne zgrubienia, nierówności i przebarwienia paznokci. Może wystąpić również odwarstwienie płytki paznokciowej od łożyska paznokcia.

Zapalenie spowodowane łuszczycą może wpływać na inne narządy i tkanki w organizmie. Osoby z łuszczycą mogą zatem doświadczać innych chorób współistniejących. Łuszczycza jest szczególnie związana ze zwiększonym ryzykiem chorób sercowo-naczyniowych, cukrzycy, zaburzeń lękowych, depresji i zespołu metabolicznego. 10-15% osób z łuszczycą odczuwa również bóle stawów (**łuszczycowe zapalenie stawów**).

Ilustracje: Łuszczycza plackowata na kolanach i przedramieniu (iStock).

Występowanie

Zakłada się, że 3,8-4,6 % populacji Norwegii choruje na łuszczycę (**dane z 2023 r.**)¹. Objawy zwykle pojawiają się w wieku 15-25 lat, ale mogą wystąpić w każdym wieku. Na łuszczycę choruje taka sama liczba mężczyzn jak i kobiet.

Rokowanie i leczenie

Nie ma leczenia, które może wyleczyć łuszczycę, ale przy odpowiednim leczeniu objawy można zmniejszyć, tak aby choroba stała się mniej uciążliwa w codziennym życiu.

LECZENIE zależy od rodzaju i ciężkości łuszczycy. Istnieje szeroka gama metod leczenia łuszczycy, ale znalezienie najskuteczniejszej z nich może być trudne. Leczenie często rozpoczyna się od leczenia miejscowego (etap 1), a jeśli leczenie to nie jest wystarczająco skuteczne lub nie może być zastosowane, testowany jest kolejny etap leczenia.

ETAP 1: Leczenie miejscowe

- Usuwanie blaszek/łusek
- Kąpiele lecznicze
- Produkty na receptę: kremy, maści, żele, mazidla, szampony itp.

ETAP 2: Fototerapia

- **Fototerapia medyczna (UVB/PUVA)**
- Leczenie klimatyczne (**więcej informacji tutaj**)

ETAP 3: Leczenie systemowe

- Niebiologiczne leki modyfikujące przebieg choroby.

ETAP 4: Leczenie immunomodulacyjne.

- Leki biologiczne
- Biofarmaceutyki

Przeczytaj więcej o leczeniu łuszczycy **w języku norweskim tutaj**.

Życie z łuszczycą

Chociaż dla niektórych osób łuszczycza jest tylko niewielką uciążliwością, może mieć znaczący wpływ na jakość życia tych, którzy są nią poważnie dotknięci. Łuszczycza może wpływać na Twoje relacje i sposób radzenia sobie ze stresem. Może nawet wpływać na obszary Twojego życia, których byś się nie spodziewał, takie jak dobór ubrań.

PROGRAMY WSPARCIA Osoby cierpiące na przewlekłe choroby skóry mogą otrzymać dofinansowanie na środki nawilżające i leki dostępne bez recepty. Aby otrzymać zwrot kosztów z Krajowego Systemu Ubezpieczeń (Folketrygden), należy najpierw złożyć wniosek, co musi zostać zrobione przez lekarza dermatologa.

Dowiedz się więcej o swoich prawach i jak uzyskać zwrot kosztów tutaj!

ZDOLNOŚĆ DO PRACY I DOSTOSOWANIE MIEJSCA PRACY. Zdecydowana większość osób z łuszczycą jest w stanie dobrze funkcjonować w sytuacji zawodowej przy dostosowanym miejscu pracy. Dostosowanie miejsca pracy jest obowiązkiem pracodawcy. W porozumieniu z lekarzem Twoje miejsce pracy powinno być jak najlepiej dostosowane do Twoich możliwości funkcjonowania.

Masz pytania o swoje prawa jako osoba przewlekłe chora? Zadzwoń na Telefon FFO pod numer 23 90 51 55.